

- 98 § Lausunto Itä-Suomen aluehallintovirastossa vireillä olevasta hakemuksesta: Iisalmen Sahat Oy, poikkeaminen pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä tehdä maaleikkausta, joka ulottuu kaksi metriä lähemmäksi pohjaveden ylintä pintaa, Iisalmi (Dnro ISAVI/8100/2024)

Ylä-Savon ympäristölautakunta 21.11.2024 § 98

Ympäristöjohtajan / Ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta, joka toimii Iisalmen kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena, antaa seuraavan lausunnon:

Hakemuksessa on esitetty kattavasti tietoa kohteen pohjaveden pinnan korkeuksista ja oletetuista virtaussuunnista, ja tietoja on nyt kerätty myös pidemmältä aikaväliltä. Keväällä 2024 tehdyssä Pima-ilmoituksessa pohjaveden korkeustietoja oli vain alueen pohjoisosassa olevasta yhdestä pohjavesiputkesta sekä kahdesta Kyllikinrannan vedenottamon kaivoista, mikä antoi suppeamman kuvan alueen pohjaveden tasosta ja veden virtaussuunnista. Pima-ilmoituspäätöksestä tehdyn valituksen jälkeen alueelle asennetuista kahdesta uudesta pohjaveden havaintoputkesta on saatu runsaasti tietoa pohjaveden laadusta ja pinnan korkeudesta kesän ja syksyn ajalta.

Hakemuksen mukaan tasaamo-toimistorakennuksen rakentamiseen liittyvien kaivutöiden syvimmillä kaivuutasoilla ulottuvat kaivutyöt on jo tehty, ja piha-alueen ja itse rakennuksen rakentamistyöt ovat edenneet jo pitkälle. Ylä-Savon ympäristölautakunnan mielestä pohjaveden korkeuden ja laadun seuranta tulee jatkaa, sillä keväällä 2024 annetussa Pima-päätöksessä ei ole määrätty pohjaveden tarkkailusta riittävän yksityiskohtaisesti. Päätöksessä ei ole edellytetty edes uusien pohjaveden tarkkailuputkien asentamista alueelle. Alueella on kaivettu ja liikuteltu pilaantuneita maamassoja ja alueella on sallittu hyödyntää myös kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia. Pima-päätöksen mukaan hyötykäytettävät massat tulee sijoittaa ensisijaisesti alueille, jotka tullaan asfaltoimaan taikka rakennusten alle. Päätöksen mukaan kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia on voinut hyödyntää myös pinnoittamattomilla alueilla. Tämä on voinut lisätä riskiä haitta-aineiden kulkeutumisiksi pohjaveteen. Ympäristölautakunta esittää, että tässä poikkeamispäätöksessä annetaan määräys pohjaveden laadun ja korkeuden tarkkailusta, ja tarkkailua tulee jatkaa vähintään kolmen vuoden ajan hankkeen päättymisen jälkeen.

Ylä-Savon ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan Iisalmen Sahat Oy:lle

voidaan myöntää hakemuksen mukainen lupa poiketa suoja-aluepäätöksestä haetun mukaisesti. Lisäksi lautakunta muistuttaa, että jatkossa alueelle rakennettaessa tulee mahdollinen poikkeamislupa kaivutason syvemmälle ulottamisesta hakea ennen kuin rakentaminen aloitetaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristöjohtaja Martti Veteli, p. 040 027 1193

Ympäristönsuojelutarkastaja Helena Tukiainen, p. 040 014 4452

Ympäristöterveystarkastaja Mikko Piippo, p.040 014 4461

Iisalmen Sahat Oy hakee lupaa poiketa Itä-Suomen vesioikeuden päätöksellä N:o 14/YM 1/84 määrätyn Kyllikinrannan ja Peltosalmen pohjavedenottamoiden kaukosuoja-alueen määräyksestä 3 h). Määräyksen mukaan yhteisellä kaukosuoja-alueella on kiellettyä ilman vesioikeuden lupaa sellainen maa-aineksen ottaminen tai maaleikkauksen tekeminen, joka ulottuu kaksi metriä lähemmäksi pohjaveden ylintä pintaa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Iisalmen kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa hakemuksesta diaarinumero ISAVI/8100/2024. Iisalmen kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta. Lausunto tulee toimittaa aluehallintovirastoon 22.11.2024 mennessä.

Iisalmen Sahat Oy:n tehdasalueelle rakennetaan uusia tuotantotiloja. Hankealue sijaitsee hakijan omistamalla kiinteistöllä 140-10-60-16 osoitteessa Sahatie 6, 74510 Iisalmi. Kiinteistö sijaitsee Kyllikinrannan ja Peltosalmen pohjavedenottamoiden yhteisellä kaukosuoja-alueella, Peltosalmi-Ohenmäen vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella 0814002. Hankealue sijaitsee noin 250 metrin etäisyydellä Kyllikinrannan vedenottamosta ja noin 350 metrin etäisyydellä Peltosalmen vedenottamosta. Tehdasalueen maaperään on 1922 alkaneen sahateollisuuden toiminnan aikana päätynyt muun muassa puun kyllästystoiminnan seurauksena kloorifenoleita, dioksiineja ja furaaneita, jotka ovat peräisin KY-5 yhdisteestä. Maaperää hankealueella on aiemmin kunnostettu vuonna 2000.

Rakennushankkeelle on Iisalmen kaupungin rakennusvalvontaviranomaisen 27.2.2023 myöntämä rakennuslupa. Pohjois-Savon ELY-keskus on antanut ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaista ilmoitusta koskevan päätöksen

19.3.2024, joka koskee maaperän ja pohjaveden puhdistamista hankealueen osa-alueilla 1, 2 ja 3. Puhdistustoimiin sisältyy rakentamiseen liittyviä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävän maaperän kaivutöitä (pintamaassa havaittu kohonneita dioksiinien ja furaanien pitoisuuksia), muodostuvien kaivumassojen käsittelyä sekä niiden hyötykäyttöä maaperän täytöissä hankealueella.

Nyt lausunnolla oleva hakemus koskee hankekokonaisuuden ensimmäisen vaiheen niitä kaivuja, jotka ulottuvat lähemmäs kuin kaksi metriä hankealueen pohjaveden ylimmästä pinnantasosta edellä mainituilla osa-alueilla 1 ja 2 (uusi tasaamo-toimistorakennus ja niitä ympäröivät piha-, paikoitus- ja liikennöintialueet). Rakennustyöt on toteutettu maaperän ja pohjaveden puhdistamispäätöksen ja siihen liittyneen aloituskokouksen määräysten mukaisesti. Työt ovat hankekokonaisuuden ensimmäisen vaiheen osalta edenneet pitkälle ja kaivutyöt on tehty lähes kokonaan. Tasaamo-toimistorakennuksen pohjatyöt ovat valmistuneet, perustukset on valettu ja elementtiasennukset on jo lähes kokonaan tehty. Maanpinnan korkeus ennen tasaamo-toimistorakennuksen alueella tehtäviä kaivutöitä oli noin tasolla +92,6...+95,1 m (N2000). Tasaamo-toimistorakennuksen alueella kaivutöitä on tehty pääosin tasolla +90,4...+95,0 m (N2000) siten, että lopulliset leikkauspinnat ovat tasolla +90,4...+93,3 m (N2000). Tason noin +91,0 m (N2000) alapuolelle ulottuvat kaivantojen osat on täytetty muualta tuoduilla puhtailla kalliomurskeilla.

Rakennushankkeen edellyttämiä kaivuja on tehty ja tullaan tekemään pääosin selvästi yli kahden metrin etäisyydellä pohjaveden ylimmästä pinnantasosta. Hakemuksessa on esitetty, että rakennushankkeessa kaivaminen alle 2 metrin etäisyydelle oletetusta pohjavedenpinnasta on tehty vain noin 390-490 m²:n alueella. Hakijan arvion mukaan jo aloitetusta rakennushankkeesta ei aiheudu muutoksia pohjaveden laadulle, määrälle tai muodostumiselle eikä se huononna pohjaveden käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuta haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Iisalmen kaupunki
Ylä-Savon ympäristölautakunta

Pöytäkirja

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristönsuojelupalvelut/ Iisalmen toimipiste